

ที่ อส 0017/18849

สำนักงานอัยการสูงสุด

ถนนหน้าหีบเผย กรุงเทพฯ 10200

24 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ทวีอภรณ์สหกรณ์รับจำนำหุ้นของตนเองได้หรือไม่

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ กษ 1101/10717 ลงวันที่ 15 กันยายน 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสุพรรณบุรี จำกัด ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการรับจำนำหุ้น พ.ศ. 2546 ให้สมาชิกสหกรณ์นำใบหุ้นมาจำนำได้ ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีเห็นว่าเป็นการจำนำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์เห็นว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติห้ามมิให้บริษัทจำกัดรับจำนำหุ้นของตนเองและให้บริษัททำใบหุ้นมอบให้แก่ผู้ถือหุ้น แต่ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มิได้บัญญัติกรณีดังกล่าวไว้ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงขอหารือว่าสหกรณ์จะทำใบหุ้นมอบให้แก่สมาชิกของสหกรณ์และสมาชิกของสหกรณ์นำใบหุ้นนั้นมาจำนำแก่สหกรณ์ของตนเองได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ไม่ได้กำหนดให้สหกรณ์ทำใบหุ้นและไม่ได้กำหนดให้ใบหุ้นต้องมีข้อความเช่นใด หากสหกรณ์ทำใบหุ้นขึ้นมา ก็มีใบหุ้นที่แสดงถึงสิทธิของผู้ถือหุ้น หรือเป็นทรัพย์สินของผู้ถือหุ้น และเมื่อไม่มีกฎหมายกำหนดให้ทำใบหุ้นของสหกรณ์เป็นตราสารใบหุ้นสหกรณ์จึงไม่ใช่สิทธิซึ่งมีตราสาร ดังนั้น ใบหุ้นของสหกรณ์ก็เป็นเพียงหลักฐานการถือหุ้นในสหกรณ์เท่านั้น ทั้งนี้ ใบหุ้นดังกล่าวก็มีอาจโอนโดยให้ผู้รับโอนมีสิทธิในสหกรณ์ โดยเป็นสมาชิกสหกรณ์ดังเช่นการโอนหุ้นของบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1129

หุ้นของสหกรณ์ที่สมาชิกถืออยู่เป็นทุนของสหกรณ์ โดยจะเห็นได้จากบทบัญญัติมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดห้ามสมาชิกนำค่าหุ้นมาหักกลบลบหนี้กับสหกรณ์ และกำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น ดังนั้น หากสหกรณ์ยอมให้สมาชิก สหกรณ์ซึ่งเป็นลูกหนี้เอาหุ้นของสหกรณ์เองมาจำนำเป็นประกันนั้นก็ไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องในค่าหุ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 42 วรรคสองได้และมีผลเสมือนเจ้าหน้าที่ยอมให้ลูกหนี้ เอาทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่มาประกันหนี้ เพราะหุ้นของสหกรณ์เป็นทุนของสหกรณ์ สหกรณ์จึงไม่อาจรับจำนำหุ้น

ของตนเองได้เช่นเดียวกันกับบริษัทจำกัดต้องห้ามรับจำหน่ายหุ้นของตนเองหรือเป็นเจ้าของถือหุ้นของตนเอง
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1143 และบริษัทมหาชนต้องห้ามมิให้เป็นเจ้าของหุ้นหรือ
รับจำหน่ายหุ้นของตนเองเช่นกัน ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 66 มาตรา 66/1
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 มาตรา 5

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ประพันธ์ นัยโกวิท**

(นายประพันธ์ นัยโกวิท)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานที่ปรึกษาากฎหมาย

โทร.0 2211 0311 ต่อ 621-622

โทรสาร 0 2211 0595